

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Violetta Osińska

Sędziowie SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

SO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 r. w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

z udziałem E. B.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika

na skutek zażalenia dłużniczki

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie z dnia 29 stycznia 2014 r., sygn. akt I Co 520/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie (sygn. akt I Co 520/12):

I. nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty wydanemu w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w dniu 26 lipca 2011 r. w sprawie z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o sygnaturze akt I Nc 2504/10 przeciwko małżonkowi dłużnika M. E. B. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską;

II. zasądził od uczestniczki postępowania E. B. na rzecz wnioskodawcy (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 127 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego.

Sąd uznał wniosek za uzasadniony. Sąd zważył, że z uwagi na datę powstania tytułu wykonawczego, w stosunku do którego wnioskodawca żąda nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika i roszczenia objętego tytułem wykonawczym, zastosowanie ma przepis 787 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.

Mając to na względzie, sąd stwierdził, że wierzyciel dla uzyskania pozytywnego rozstrzygnięcia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika na podstawie art. 787 k.p.c. powinien wykazać fakt istnienia związku małżeńskiego pomiędzy dłużnikiem a małżonką dłużnika i tytułu egzekucyjnego wydanego przeciwko dłużnikowi. W toku postępowania sąd ustalił, że zarówno w dacie zawarcia umowy, wydania nakazu zapłaty, jak i obecnie dłużnik pozostaje w związku małżeńskim z E. B., pomiędzy małżonkami istnieje wspólność ustawowa małżeńska i małżonkowie prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Sama okoliczność, że małżonka dłużnika nie wiedziała o zaciągnięciu zobowiązania przez dłużnika nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia wniosku w okolicznościach niniejszej sprawy. Mając na względzie treść przesłuchania uczestniczki na rozprawie i podniesiony zarzut odnośnie

naruszenia zasad współżycia społecznego sąd stwierdził, że zarzut ten nie można było uznać za uzasadniony. Przesłanką ograniczenia lub wyłączenia możliwości zaspokojenia się z majątku wspólnego przez wierzyciela, którego dłużnikiem jest tylko jedno z małżonków, jest sprzeczność takiego zaspokojenia z zasadami współżycia społecznego. Przepis wskazuje przy tym okoliczności, które są decydujące dla tej oceny. Są nimi charakter wierzytelności albo stopień przyczynienia się małżonka będącego dłużnikiem do powstania majątku wspólnego. Sąd podkreślił, że w świetle tego unormowania inne okoliczności nie stanowią podstawy do oceny zgodności żądania wierzyciela, który domaga się zaspokojenia z majątku wspólnego, z zasadami współżycia społecznego. Samo zaś ustalenie, że żądanie zaspokojenia z majątku wspólnego pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, nie wystarcza do ograniczenia lub wyłączenia możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela z tego majątku (wyrok SN z dnia(...) (...)Z reguły nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego zaspokojenie z majątku wspólnego wierzytelności z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej przez jedno z małżonków, jeżeli celem tej działalności było zaspokojenie potrzeb drugiego z małżonków i rodziny, a zwłaszcza, gdy korzystali oni z dochodów, które działalność ta przynosiła. Dla oceny, czy ze względu na charakter wierzytelności, zaspokojenie jej z majątku wspólnego jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, nie jest bez znaczenia, czy małżonkowie pozostają we wspólnym pożyciu, czy też w długotrwałej separacji faktycznej. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że małżonkowie mieszkali i mieszkają razem, pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym. Mając na względzie ustalone powyżej okoliczności faktyczne sąd orzekł jak w punkcie I postanowienia.

O kosztach postępowania sąd orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Na koszty postępowania wierzyciela składały się uiszczona opłata od wniosku w wysokości 50 zł, uiszczona opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w wysokości 60 zł.

Zażalenie na postanowienie sądu złożyła małżonka dłużnika E. B. i zaskarżając je w całości wniosła o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku wierzyciela.

W uzasadnieniu odniosła się do tego, że nie wyrażała zgody na zaciągnięcie zobowiązania męża, co więcej nic o nim nie wiedziała do czasu otrzymania pisma od sądu. Dodała, że z załączonych dokumentów do wniosku o nadanie klauzuli nie wynika data zawarcia umowy, czy powstania zobowiązania, co do którego żaląca ma odpowiadać. Wskazała także, że jej zdaniem zobowiązanie powstało już po wejściu w życie nowych przepisów Kodeksu Rodzinnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie małżonki dłużnika nie było zasadne.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy nowelizującej z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz o zmianie niektórych innych ustaw(...) (...) a więc przed dniem 20 stycznia 2005 r. Z punktu widzenia oceny prawnej przepisów, które w sprawie winny znaleźć zastosowanie chodzi bowiem nie tyle o wymagalność roszczenia, co datę jego powstania w znaczeniu materialnoprawnym. Roszczenie z umowy przeciwko dłużnikowi powstało zaś w dniu 14 października 2004 r.

Zgodnie z brzmieniem normy art. 787 k.p.c. przed nowelizacją tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi, z ograniczeniem jednak jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Przed nadaniem klauzuli wykonalności sąd wysłucha małżonka dłużnika.

Jak wynika z powyższego warunkiem nadania klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, także przeciwko jej małżonkowi jest pozostawanie przez małżonka dłużnika w związku małżeńskim zarówno w dacie nadania klauzuli jak i w chwili powstania wierzytelności.

Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika jest postępowaniem ściśle formalnym, w którym sąd nie bada zasadności wydania tytułu wykonawczego. Nadanie klauzuli w trybie art. 787 k.p.c. wyraża ogólną zasadę odpowiedzialności małżonka za zobowiązania drugiego z małżonków do wysokości ich majątku wspólnego.

Wymóg wysłuchania małżonka dłużnika ma zaś na celu uzyskanie od niego informacji dotyczących daty zawarcia związku małżeńskiego z dłużnikiem, obowiązywania w małżeństwie ustroju wspólności ustawowej, a także trwania małżeństwa w dacie wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika. Wysłuchanie małżonka dłużnika nie musi być dokonywane na rozprawie i może nastąpić przez złożenie oświadczenia na piśmie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia(...)) W każdym jednak przypadku małżonek dłużnika musi zostać uprzedzony o konsekwencjach nieprzedstawienia własnego stanowiska w sprawie.

Zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy zobowiązał małżonkę dłużnika do złożenia pisemnego oświadczenia i wskazania w nim czy pozostaje w związku małżeńskim z dłużnikiem M. B., czy małżonkowie pozostają w ustroju małżeńskiej wspólności majątkowej, czy wierzytelność stwierdzona nakazem zapłaty z dnia 26 lipca 2011 r. dotyczy majątku odrębnego małżonka oraz czy istnieją jakieś inne okoliczności, które stanowiłyby przeszkodę do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika i jakie, pod rygorem przyjęcia, że pozostaje w związku małżeńskim z dłużnikiem, łączy ich wspólność majątkowa, wierzytelność powstała w trakcie trwania wspólności majątkowej i brak jest innych przeszkód do nadania przeciwko niemu klauzuli jako małżonkowi dłużnika. Nadto na rozprawie w dniu 15 stycznia 2014 r. sąd I instancji przesłuchał uczestniczkę. W rezultacie sąd należycie zrealizował obowiązek wysłuchania małżonki dłużnika przed wydaniem postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Prawidłowo także uznał wniosek wierzyciela za zasadny. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy postępowania dowodowego doprowadziły bowiem do ustalenia, że żaląca pozostaje z dłużnikiem w związku małżeńskim w ustroju wspólności ustawowej małżeńskiej, małżonkowie prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Sama więc okoliczność, że małżonka dłużnika nie wiedziała o zaciągnięciu zobowiązania przez dłużnika nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia wniosku w okolicznościach tej sprawy. Pożądanego skutku nie mógł odnieść również zarzut naruszenia zasad współżycia społecznego. Podzielając celną argumentację sądu I instancji o sprzeczności zaspokojenia się z majątku wspólnego z zasadami współżycia społecznego decyduje tylko charakter wierzytelności oraz stopień przyczynienia się małżonka będącego dłużnikiem do powstania majątku wspólnego. Takie zaś podstawy w tej sprawie nie wystąpiły.

Mając na względzie merytoryczną poprawność zaskarżonego postanowienia, jak i jego zgodność z normami procedury cywilnej, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)